

השבת של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל דב בער אדסר בן ר' אייזיק שלמה, זיע"א

וירא את המקום מרחוק ... ה' יראה ...

וזה בחינת הנסיון של אברהם ויצחק, בשעת העקידה. כי ידוע קושיות העולם על גודל הרעש של נסיון העקידה, כי לפי גודל צדקתו של אברהם, אין זה נסיון גדול כל כך לכאורה, כי נדמה לנו שגם אנשים פשוטים יעמדו בנסיון זה, שכשיאמר לו ה' יתברך בפירוש לשחוט את בנו יחידו, בודאי יקיים דבריו וישחטהו.

אך עיקר הנסיון היה מה שלא הרהר אחר מדותיו יתברך, וכמובא מזה וכמובן בדרשת רבותינו ז"ל ומובא בפרוש רש"י, ממה שאמר אחר כך: **אפרש שיחתי לפניך אתמול אמרת לי להעלותו לעולה** וכו'. מובן מזה ומשאר מקומות שזה היה עיקר הנסיון שלו, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק **ואני והנער נלכה עד כה**, ומובא בפרוש רש"י אראה היכן הוא מה שאמר לי כה יהיה זרעך.

אבל אברהם התחזק באמונה, ולא הרהר אחר מידותיו ואמר: אף על פי שאיני מבין דרכיו, בוודאי כך המידה שאני אפטר להבין דרכי ה', ואני מחויב לעשות את שלי להוליך בני יחידי לשחיטה, אף על פי כן אני מאמין שה' יתברך יקיים כל דבריו שהבטיחני, כי דרכיו אי אפשר להבין כלל, כי הוא יכול לעשות שני הפכים בנושא אחד; וכמו ששמעתי ממנו ז"ל בזה הרבה.

וזה בחינת מה שכתוב: **ויקרא אברהם שם המקום ההוא ה' יראה אשר יאמר היום בהר ה' יראה**. כי כל האבות הקדושים הבינו וראו מרחוק שעיקר התכלית והתקוה יהיה רק בסוף האחרון כשיבא משיח, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק: **וגם את הגוי אשר יעבדו**, לרבות שיעבוד מלכיות, וכן בכמה מקומות שכולם ראו גלות הזה המר האחרון הארוך כל כך. אבל בעוצם גדולת השגתם ורוח קדושתם לא יכלו לעמוד על הקץ האחרון שהוא

קץ הפלאות, שהוא סתום ונעלם מאד מעין כל, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק: **ויקרא יעקב לבניו** וכו' שביקש לגלות להם קץ הגאולה ונסתלקה הימנו שכינה.

וזהו בחינת מה שכתוב באברהם: **וירא את המקום מרחוק**, שראה התקוה שהוא קדושת מקום הבית המקדש שהוא בית חיינו, שם כל תקוותינו; אבל ראה את המקום מרחוק, כי אי אפשר לעמוד על הדבר מתי נשוב לזה המקום הקדוש, אבל אף על פי כן ראה אותו בראיה יפה וברה שבודאי נזכה לזה המקום הקדוש, סוף כל סוף, רק הוא מרחוק.

וזהו בעצמו בחינת **ואני והנער נלכה עד כה** הנאמר באברהם, כי האמין שאף על פי שמוליד בנו לשחיטה, אף על פי כן בודאי יתקיימו דבריו יתברך, שאמר **כי ביצחק יקרא לך זרע**. אך הוא בבחינת כה, שרחוק מאד, ואי אפשר להבין, רק מרחוק רואין, וכנ"ל. ועל כן אחר כך, כשהציל ה' יתברך את יצחק והעלה איל תחתיו, אז הבין אברהם יותר שאי אפשר להבין דרכיו ולעמוד על סוף דבריו, בפרט בענין הקץ האחרון, שכל ההבטחות שהבטיחו ליתן לו זרע ולהנחילם את הארץ, הכל היה בשביל הקץ האחרון, שרק אז יתקיימו בשלמות כל ההבטחות; אבל אי אפשר לעמוד על סוף הדבר

בשום אופן, רק אנו מחוייבים בכל יום לקיים דברי ה' יתברך ומצוותיו, ולהאמין שעל ידי זה יתקרב הקץ, ולחכות בכל יום שיבוא, ואף על פי כן אם לא יבוא באותו היום, נחכה ביום אחר, עד שסוף כל סוף, יבוא; כמו שכתוב: **אם יתמהמה חכה לו כי בא יבא לא יאחר**.

וזהו: **ויקרא אברהם שם המקום ההוא ה' יראה**, שאין לו פירוש לכאורה, וכאשר נדחק רש"י בפירושו. אך עתה יתפרש כפשוטו, שקרא המקום של הבית המקדש שהוא עיקר התקוה כנ"ל: **ה' יראה**, היינו כי רק ה' יראה זה המקום, להשרות בו שכינתו, כי רק הוא יתברך לבד יודע הסוף; אבל אנו, אסור לנו לחשוב בזה שום קץ כלל, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל. רק עלינו מוטל בכל יום ויום לעשות את שלנו, לסור מרע ולעשות טוב בכל יום ויום, שעל ידי זה מתקרבת הגאולה, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, ששאל את אליהו: **אימתי יבא מר?** [מתי יבוא מר (משיח)] **אמר לו: היום - היום אם בקולו תשמעו**.

ואם כבר היו כמה צדיקים וכשרים שעבדו אותו יתברך בכל יום ויום, ואף על פי כן עדיין לא בא, הוא מחמת הקלקול של אחרים שמעכבין ביאתו; אבל אף על פי כן כל אחד, כפי עבודתו הוא מקרב הגאולה באותו היום, וסוף כל סוף, יתקבצו התנוצצות הגאולה שעוררו הצדיקים והכשרים בכל יום ויום, ועל ידי זה תבוא הגאולה, וכמו שכתב רבינו ז"ל, על מאמר רבה בר בר חנה: **כד חס גביה אתהפיך**, בספר לקוטי מוהר"ן א', סימן ב', עיין שם.

וזהו: **אשר יאמר היום בהר ה' יראה**, וכמו שפירש רש"י שקאי על כל יום ויום של כל הדורות הבאים הקוראים מקרא הזה וכו' עיין שם, היינו בחינת: **היום אם בקולו תשמעו הנ"ל**, שבכל יום מתקרבת הגאולה כפי העבודה של כל אחד ואחד שעובד את ה'

יתברך, וכמו שאנו מברכין בכל יום: **מצמיח קרן ישועה**. וזהו: **אשר יאמר היום**, היינו בכל יום ויום של כל אדם שבכל דור ודור היום ה' יראה לעמו במקום הזה, כמו שפירש רש"י שם, כי בכל יום מתנוצצת הגאולה וה' נראה במקום הזה וכנ"ל. אך אף על פי כן לעמוד על סוף הדבר מתי תהיה הגאולה השלימה בקץ האחרון, על זה אמר ה' יראה וכנ"ל. ועיין מה שכתוב בסימן רע"ב על פסוק זה: **היום אם בקולו תשמעו**, שזה עיקר העצה לעבודת ה' יתברך, לחשוב בכל יום ויום שאין לו רק זה היום בלבד וכו' עיין שם, והוא שייך לענין הנ"ל כי הכל אחד.

כי אסור לדחוק את השעה, וצריכין שלא לחשוב רק אותו היום, בבחינת: **זה היום עשה ה' וכו'**, ועל ידי זה יזכה לעבודת ה' יתברך, וכמו כן יזכה שממנו לא יהיה עיכוב משיח כ"כ. וכפי עבודת ישראל המקיימים זאת ועובדים את ה' בכל יום, כמו כן מתנוצץ צמיחת קרן ישועה בכל יום וכנ"ל, עד שסוף כל סוף, יתקבצו כל עבודתם יחד ותבוא הגאולה בשלמות. וכל אחד, כפי חלקו בהתקרבות משיח, כן יזכה אז להתענג על ה' ולשבוע מטובו הגדול, שישפיע עלינו אז.

(לקוטי הלכות - מתנה, ה' - מ"ז)

כל הדברים שעושין על החתנה, מה שמכסין הכלה וכו', ומה שזורקין על החתן האפ"ן, ומה שהחתן דורש ופוסקין לו הדרשה, ונותנין לו מתנות לדרשה, וכן מה שהבדחנים מהפכים עצמן וכו' הכל מאת ה', ומבארים שם על זה טעמים נפלאים, ואין כאן מקום לבארם (עיין שיחות הר"ן, סימן פו). (לקוטי עצות - חיתון - ג')

היה תכף ומיד מחזיר לי, כמו מקודם. וה' יתברך עזר לו והצליח מאד. © ואחר כך, כשרבינו ז"ל התפרסם, היה נוסע [בעל הפונדק] לברסלב וסיפר המעשה, ונתן מעות לאנשי שלומנו.

(השמטות, כ')

צדיק

8 מה שזוכין ישראל הנקראים על שם משה שהוא בחינת הצדיק האמת, להרבות בתפילה והודאה שנעשים מצרופים טובים על ידי הכסופין הטובים, זה עדות עליהם שהם בכלל שומרי הברית כנ"ל. 8 כי אם לאו, לא היו זוכין לכסופין טובים כאלה, שאי אפשר לזכות אליהם כי אם על ידי שמירת הברית.

(אוצר היראה - צדיק - ס"ג)

תפילה

♦ וזכנו לשמחה של מצוה, ועזרנו לשמח חתן וכלה הכשרים, לשמחם בכל מיני שמחות ולומר ולרקד לפניהם בשמחה וחדוה רבה, בקדשה ובטהרה גדולה, ונזכה על ידי זה ליחד חתן וכלה העליונים ולחבר אשת נעורים עם דודה באהבה ואחוה ורעות, ונזכה ליחד יחודא עלאה ויחודא תתאה, ויתחברו יחד ארבע אותיות של שמך הגדול והקדוש, ויקים מקרא שכתוב, בקרבך קדוש ולא אבא בעיר.

(לקוטי תפילות א', מ"ט)

מידות

- ♦ האמת הוא פודה מכל הצרות.
- ♦ כשיש אמת יש שלום.
- ♦ מי שרחוק מאמת, רחוק מצדקה.

מלתב

א ב. השמר לך והתחזק שלא תשכח את עצמך והתחזק בכל הטרדות והעסקים, לחטוף בהם חיי עולם חיי אמת.

א חטוף ואכול, חטוף ואכול המאכלים של הצדיק האמת בכל יום ויום, כל מה דאפשר.

א בפורים, עוסקים להכניע הרוח סערה, רוח הטומאה, הנמשך מבחינת הרב דקליפה, ולהגביר ולהמשיך בחינת הרוח חיים דקדושה, הנמשך מהצדיק האמת, שעל ידו נשלמין כל החסרונות ונתכפרים כל העוונות.

א הכל יודעים שאין שום קביעות.

(מספר אב"י הנחל ב" - מכתב קפ"ו)

שבת שלום

חיי מוהר"ן

א אמר [רבינו הקדוש]: כל מה שמשיח יעשה טובות לישראל אני יכול לעשות, רק שהחלוק היא שמשיח יגזור אמר ויקום אבל אני (ופסק ולא דבר יותר). נסח אחר: אבל אני איני יכול לגמור עדיין.

א שמעתי בשמו שאמר, שהשיג יחידה בתכלית מדרגה עליונה. כי זה ידוע, שנפש דנשמה גבוה יותר מיחידה דרוח, וכן כיוצא בזה בכלם; והוא השיג יחידה בתכלית מדרגה העליונה. ואמר: נמצא, שאני יודע מעט, ואני עומד במדרגה גבוה, אף על פי כן עדיין אני רוצה יותר, כי מי יודע, אולי יש עוד, וכו' וכו'.

(גדולת נוראות השגתו, רס"ו-רס"ז)

עצות

א מה שהכלה שולחת להחתן טלית, יש על זה טעם גדול על פי תורת אמת, וכן מה שצועקים שבת, ואומרין מלי דבדיחותא, הכל שייך להחתנה על פי האמת (עיין ליקוטי מוהר"ן, סימן מט, בסופו). ועיין עוד במקום אחר, מענין

סיפור

© בעת שנסע רבינו ז"ל בהעלם ובהסתור, פעם אחת בא לאיזה כפר קודם תפילת שחרית, ובקש חדר להתפלל.

© ובעל הבית הבין שזה איש פלא, וצוה למשרתו שיעשה איזו סעודה עבור רבינו ז"ל, ובעל הבית כבד לרבינו ז"ל מאד. ואחר כך ערך את השלחן לרבינו ז"ל, ובעת הסעודה קבל לפני רבינו ז"ל על מצבו ומצוקתו בפרנסתו. והשיב לו רבינו ז"ל, שיהיה טוב, רק שלא יהיה שוטה, ונסע לדרכו.

© ובעוד איזה ימים, בא אדון אחד לפונדק, והצרך לצאת לצרכיו, ויצא אחורי הפונדק, ושכח הארנק חגור עם הכסף (ששים אלף זהובים), ונסע לדרכו. ובין כך הצרך בעל הבית מהפונדק גם כן לפנות, והלך גם כן אחורי הפונדק, ונזדמן שבא במקום שהיה האדון הנ"ל, ומצא את הארנק עם הכסף, ולקחו והביאו לביתו וטמנו בהתבה שלו. והאדון הנ"ל, כשנסע כמה פרסאות, הזכיר את עצמו ששכח הארנק עם הכסף, ובא להפונדק ושאל את הערלים, אפשר מצאו את החגורה עם המעות? ואמרו שאינם יודעים. ואמר בעל הבית אליו: אני יצאתי אחריו ומצאתי את הארנק עם המעות! והחזיר להאדון הנ"ל.

© ורצה האדון לסע לדרכו, ובתוך כך הצרך עוד הפעם לילך לעשות צרכיו, והלך אחורי הפונדק, ושכח עוד הפעם הארנק עם הכסף, ונסע לדרכו. ואחר כך, הצרך בעל הבית גם כן לעשות צרכיו וכו', ומצא עוד הפעם את הארנק עם המעות, וכעת לקחו והטמין אותו היטב.

© ובאמצע הדרך הזכיר את עצמו האדון עוד הפעם, וחזר ובא להפונדק ושאל להערלים אם מצאו המעות, ואמרו כלם שלא מצאו. ולקח הערלים שהיו שם ועשה להם ענויים קשים, ולבעל הבית לא עשה כלום. ואמרו לו הערלים: למה אינו חושד בבעל הבית? וענה האדון: על בעל הבית, אני ערב שלא לקחו, כי אם היה לוקח אותו,